

משרת
מטה **מחוז** **ירושלים**
לשכת הייעוץ המשפטי
רח' חשין 1 ירושלים
טל: 02 - 5391208/368
פקס: 02 - 5391176**217/10**
(בגץ)
כ"ה סיון תש"ע
7 יוני 2010

לכבוד
הגב' קרן צפיר, עו"ד
האגודה לזכויות האזרח בישראל
בפקס: 02-6521219

ח.נ.

הנדון: הפגנות שייח' ג'ראח
סימוכין: פנייתך מיום 16.5.2010 אל מפכ"ל המשטרה

1. הננו לאשר קבלת פנייתך שבסימוכין, שהועברה לטיפולנו.
  2. בפנייתך הנך מעלה טענות כנגד טיפול המשטרה באירועי המחאה בשייח' ג'ראח, ובפרט באירוע שהתקיים במקום ביום 14.5.2010. לטענתך פעלו שוטרים במהלך אירוע זה באלימות לא מידתית וחלקם אף הסירו את תגי הזיהוי שלהם. עוד הנך טוענת כי לא הייתה הצדקה לאסור על כניסת המפגינים לרחוב בן עפאן, במיוחד לאחר שהמשטרה אישרה כניסת תהלכות של "אנשי ימין קיצוני" למקום ביום ירושלים. לסיום הנך טוענת כי לא הייתה כל הצדקה לעצור את המפגינים למשך 24 שעות, וכי התנהגות המשטרה במקום הנח סלקטיבית ומפלה.
  3. כזכור, המשטרה הבהירה בעבר מספר פעמים כי לא תאפשר קיום אירועי מחאה בתוך רחוב המריבה, באשר אירועים אלו, המתרחשים בליבו של אזור רגיש זה גוררים אחריהם, באופן עקבי, הפרות סדר, קטטות ועימותים הדדיים.
  4. מדיניות זו של המשטרה מתייחסת אל כלל הצדדים המעורבים במחלוקת הציבורית הנטושה בסוגיית שייח' ג'ראח. בניגוד לנטען במכתבך, המשטרה לא אישרה לתהלכות לחיכוס לרחוב המריבה בשייח' ג'ראח ביום ירושלים האחרון. יתרה מכך, כאשר הוגשו למשטרה בקשות לקיום אירועי מחאה ברח' המריבה על רקע אירועי יום ירושלים, סירבה המשטרה לאשרן במקום המבוקש.
  5. יצוין כי בבוקר יום ירושלים נודע למשטרה כי קבוצות מתפללים שהגיעו לקבר שמעון הצדיק, ירדו (ללא אישור המשטרה!) לסיור באזור בתני היהודים במקום, ובעקבות זאת, יצאו לקראתם תושבים מקומיים כשהם מנופפים בדגלי רשי"פ ונוצר חשש ממשי לעימות בין הצדדים. משהבחינה המשטרה בעליות רף המתרחשות במקום, החלה למנוע את כניסת המתפללים אל רחוב המריבה, וחגבילה את תנועת המתפללים לאזור הקבר.
- בהקשר זה מן הראוי להזכיר כי המשטרה אינה מונעת כדבר שבשגרה את הגישה אל רחוב המריבה.

6. האירוע הקונקרטי הנזכר בפנייתך, התרחש ביום ו' 14.05.10 בסמוך לשעה 17:00, ובמהלכו התרחשה התפרעות אלימה בשכונת שייח' ג'ראח. במועד האמור, התקיימה מחאה של קבוצה המונה כ- 250 איש בגן ציבורי שבמקום. בשלב מסוים, החלו מספר מפגינים לחצות את הכביש לכיוון צומת הרחבות עותמאן בן עפאן ואבן ג'ובייר (להלן: הצומת). אלה עמדו בצומת והפריעו לתנועת המכוניות במקום תוך יצירת סיכון הן לעוברים בכביש והן לעצמם. לאחר זמן קצר, בהתערבות כוחות משטרה, הורחקה הקבוצה לעבר המדרכה הנגדית.

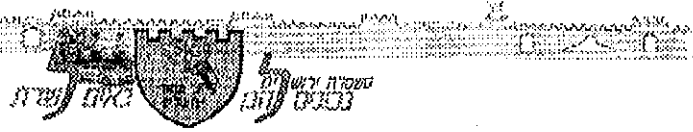
7. סמוך לאחר מכן, החלה נהירה מתואמת של עשרות מתפרעים בו זמנית לכיוון הצומת במטרה לעבור את המחסום המשטרתי הממוקם שם ולהיכנס לשכונת "שמעון הצדיק". בהגיעם לצומת, התיישבו המתפרעים על הכביש וגרמו לחסימתו כליל באופן שניתק את תנועת כלי הרכב והולכי הרגל במקום. גם לאחר שמפקד האירוע, הורה למתפרעים להתפזר, המשיכו אלה לחסום את הצומת במשך דקות ארוכות כשהם שלובי זרועות ומסרבים לפנות את המקום. ההתפרעות האמורה התבטאה, בין היתר, בהתקהלות של כמה עשרות אנשים שחסמו את הצומת כמפורט לעיל, חלקם תקפו שוטרים שפעלו במקום, קיללם, התנגדו לפינוי מהמקום, בעוד שקבוצה אחרת הקיפה את צלם המז"פ שפעל במקום במטרה להפריע לו בצילום מעשי המתפרעים. יצוין כי חלק מן המפגינים שבו אל הכביש והתיישבו עליו לאחר שפוגו ממנו. קבוצת מתפרעים שנעצרה והוכנסה לרכב מעצר, חיבלה במנועול הרכב והדבר הצריך פריצת הרכב על ידי חבלן משטרה. רק כעבור כשעה מתחילת האירוע, הצליחו כוחות המשטרה לפנות את הצומת מהמתפרעים.

8. מן האמור עולה כי אין עסקינן באירוע לגיטימי של חופש ביטוי, כי אם בהתפרעות אלימה לכל דבר ועניין. למען הסר ספק, יובהר כי לא נעשה על ידי השוטרים שימוש באלות או באמצעי אחר לפיזור המון במהלך האירוע. שימוש השוטרים בכוח כנגד המפגינים התבטא בהרמת המפגינים מן הכביש, והפרדה ביניהם, במקרים שבהם שילבו זרועות ונאחזו זה בזה במטרה לסכל את פעולת פינויים מן הכביש. עוצמת הכוח שהפעילו השוטרים נגזרה מעוצמת ההתנגדות שהפגינו המפגינים, שגרמה אף למספר פצועים מקרב השוטרים.

9. מעבר לכך נציין כי בדיקת טענות בדבר הפעלת כוח בלתי סביר מצד שוטרים מצויה בסמכות המחלקה לחקירות שוטרים, וכל טענה בעניין זה יש להפנות אל הגורם המוסמך לבדוק את הטענות.

10. אשר לטענות כנגד הותרת העצורים במעצר למשך השבת, יצוין כי הוצע לעצורים להשתחרר בתנאים, ואכן שניים מבין העצורים הסכימו לתנאים ושחררו. עשרה מבין העצורים סירבו לתנאים שהוצעו להם, ובשל כך נותרו במעצר, זאת בכדי שניתן יהיה להביאם בפני בית משפט לקביעת תנאי שחרורם. יצוין כי המעשים בגינם נעצרו החשודים היו חמורים וגילו מידת מסוכנות גבוהה, ועל כן סבר הקצין הממונה כי התנאים שבהם ביקש לשחרר את העצורים הנם מחויבי המציאות.

11. במוענה לפנייתכם, ראוי להזכיר אף את החלטת בית משפט השלום מיום 25.5.10, שניתנה במסגרת דיון בבקשה לשחרור בתנאי הרחקה משייח' ג'ראח את החשודים שנעצרו במהלך האירוע. בהחלטתו מציין בית המשפט כל על סמך הראיות שהוצגו בפניו (שכללו גם תיעוד מצולם של האירוע) הוא מצא כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהעצורים עברו במהלך האירוע עבירות פליליות שונות, ובהן התפרעות והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בית המשפט קבע בהחלטתו כי בנוסף לראיות לכאורה לביצוע העבירות שיוחסו לחשודים, התקיימה גם עילת מעצר כנגדם. בית המשפט הורה על שחרור החשודים בתנאים שונים, ביניהם הרחקה ממתחם הבתים שבמחלוקת למשך 5 חודשים, ואיסור למשך 5 חודשים ליטול חלק בתהלוכה או בהפגנה חשודים לשייח' ג'ראח, שלא קיבלו רישיון.

12. אנו דוחים את הטענות בדבר "אכיפה סלקטיבית" מצד המשטרה במקום, ובדבר העלמת עין על ידי המשטרה מהתנהלות "פוגענית ואלימה" של פעילי ימין קיצוני. כל תלונה המוגשת במשטרה נבחנת בכובד ראש וללא משוא פנים בלא כל קשר לזהות המתלונן או החשוד. טענותיכם בעניין מועלות בעלמא, באופן כללי, ובלא הצבעה על מקרה קונקרטי שבו פעלה המשטרה באופן המתואר במכתבכם. מן הראוי היה כי האשמות כה חריפות יתמכו בנתונים מפורטים, המאפשרים בדיקה והתייחסות פרטניים. ככל שיועברו נתונים בדבר מקרים פרטניים, ניתן יהיה להעבירם לבדיקה, ולהתייחס אליהם.

13. טענותיכם בדבר פעילות שוטרים במהלך האירוע בלא תגים מזהים, יועברו לבדיקת קצינת תלונות הציבור של מחוז ירושלים.

מכבוד רב,
 עו"ד רוני ליבוביץ', רפ"ק
 יועץ משפטי
 מחוז ירושלים

העתק: לשכת מפק"ל
 ממ"ז י-ם
 יועמ"ש המשטרה
 ממ"ר ציון
 עו"ד אורי קידר/ מחלקת הבג"צים